

Forslag til endringer i integreringsloven

Arild Haffner Naustdal, AID

KS, 14. oktober 2024

Bakgrunn

Prop. 89 L (2019–2020)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven)

Integreringsloven i kraft 1. januar 2021

- Reformere og styrke virkemidlene for å kvalifisere nyankomne til det norske arbeidsmarkedet
- Innførte differensiert programtid
- Lagt til rette for at flere skulle kunne gjennomføre formell opplæring innenfor rammene av introduksjonsprogrammet
- Personer med videregående opplæring eller høyere fra før fikk kort programtid
- Implementeringen ble følgeevaluert for å få kunnskap om den skjedde i tråd med intensjonene, eller om det var behov for eventuelle justeringer.

Bakgrunn forts..

Evalueringer og kunnskapsgrunnlag

- [Fokus på formell kvalifisering](#) En implementeringsstudie av nye områder og grep i integreringsloven (Fafo 2024:4)
- [Kort programtid i introduksjonsprogrammet](#) Erfaringer fra en implementeringsfase med midlertidige tillatelser og midlertidig lov og stor variasjon i ankomsttall (Fafo 2024:14)
- [Følgeevaluering av midlertidige lovendringer](#) som følge av høye ankomster av fordrevne fra Ukraina – sluttrapport, Proba og Lund & Co (Proba 2024:7)

Meld. St. 17 (2023-2024)

Integreringsmeldingen: Stille krav og stille opp

Flere kommer inn i og får stabil tilknytning til det seriøse arbeidslivet

Systemene for å ta imot nykomne er fleksible i møte med store svingninger

Integreringspolitikken er effektiv, helhetlig og målrettet

Tiltakene følges bl.a. opp i:

- **høringsnotatet om integreringsloven**
- handlingsplan og Prop. L negativ sosial kontroll
- budsjettprosesser
- FoU- anskaffelser
- revidering av samarbeidsavtalen med KS

Forslag til endringer i integreringsloven

Formål:

- Justere regelverket i lys av svakheter avdekket i evalueringene
- Ta lærdommer av håndtering av ekstraordinære flyktningankomster
- Klarere og enklere regelverk
- Følge opp integreringsmeldingen

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Høringsnotat

Forslag til endringer i integreringsloven og tilhørende forskrifter om økt arbeidsretting og formell opplæring i introduksjonsprogrammet mv.

Formålet med integreringsloven og hensikten med introduksjonsprogram

- Loven skal bidra til at innvandrere får gode norskkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og **en stabil** tilknytning til arbeidslivet
- Introduksjonsprogrammet for personer med utdanning på videregående nivå eller høyere fra før skal **kvalifisere for arbeid eller forberede for utdanning**
  - ✓ høyere utdanning
  - ✓ høyere yrkesfaglig utdanning
  - ✓ yrkesfaglig rekvalifisering
- Introduksjonsprogrammet for personer som ikke har utdanning på videregående nivå eller høyere fra før **skal gi formell opplæring på videregående nivå** eller **kvalifisere for arbeid**

Målgruppen foreslås utvidet til og med 60 år

- Det foreslår å utvide aldersgruppen for introduksjonsprogram, til personer over 55 år, frem til og med 60 år
- Departementet vurderer at forslaget i en normalsituasjon ikke vil utfordre kommunens kapasitet nevneverdig
- *Departementet ber særskilt om en tilbakemelding på om kommunene deler denne vurderingen*
- *Departementet ber også særskilt om kommunesektorens syn på vurderingene av økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget*

Arbeidsrettet program

Hva er utfordringene?

- Stor variasjon mellom kommunene
- Mange får begrenset arbeidsrettet tilbud
- Dagens regler kan ha en innelåsende effekt på rask overgang til arbeid
- For mye obligatorisk innhold for kort programtid

Arbeidsrettet program forts..

Forslagene

- Redusere antallet obligatoriske elementer for de med utdanning på vgo-nivå fra før
  - ✓ *Bør det gis forkortet foreldreveiledning i tråd med unntaket for fordrevne fra Ukraina, eller skal det fortsatt gis fullt foreldreveiledningsprogram.*
  - ✓ *Bør kurs i livsmestring fjernes helt som et obligatorisk element eller bør det gis som et forkortet kurs.*
- Krav til at arbeidsrettede elementer minst skal utgjøre gjennomsnittlig 15 timer i uken av programtiden
  - ✓ Etter 4 mnd. for de med utdanning på VGO eller høyere fra før
  - ✓ Etter 7 mnd. for uten utdanning på VGO-nivå fra før

Arbeidsrettet program forts..

- Flyktninger som er i arbeid eller har tilbud om arbeid (minst 30 timer) har ikke rett eller plikt til introduksjonsprogram
  - ✓ Mister de jobben innen 2 år (nyankommen) får de rett og plikt
- Deltakere som har arbeid som sluttmål og som får arbeid i løpet av programtiden får rett til permisjon uten stønad i inntil to år
- Programlengde på inntil 12 måneder eller 24 måneder, uten mulighet til forlengelse utover det

Formell opplæring i programmet

Hva er utfordringene?

- Det er få som har videregående opplæring innenfor programmet
- Det er vanskelig å gjennomføre videregående opplæring innenfor dagens rammer
- Liten bruk av realkompetansevurdering
- Reglene om forlengelse har blitt tolket for strengt, og mange kommuner velger å ikke forlenge for noen

Formell opplæring i programmet forts..

Forslagene

- For de uten VGO eller høyere fra før og sluttmål om å fullføre videregående opplæring skal programmet vare inntil fire år og kan forlenges med inntil ett år
- For de med sluttmål om å fullføre deler av videregående opplæring skal programmet vare inntil tre år og kan forlenges med inntil ett år

Formell opplæring i programmet forts..

Forlengelse av program

Fra

- ✓ Introduksjonsprogrammet *kan bare* forlenges hvis det er grunn til å forvente at deltageren vil oppnå sitt sluttmaal med en forlengelse

Til

- ✓ Introduksjonsprogrammet *skal forlenges* hvis det kan bidra til at deltageren vil oppnå sitt sluttmaal med en forlengelse

Formell opplæring i programmet forts..

Realkompetansevurdering

Kommunen skal vurdere behovet for realkompetansevurdering etter opplæringsloven

- ✓ Opplæringslova § 18-8: Dei som har rett til opplæring for vaksne, har rett til å få realkompetansen sin vurdert og dokumentert

Formell opplæring i programmet forts..

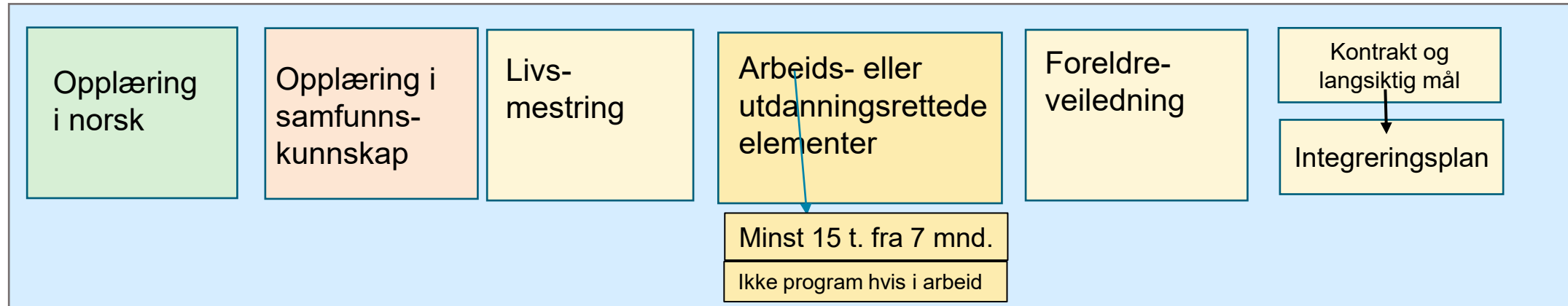
En kan ikke lenger ha sluttmaal om å fullføre hele eller deler av grunnskolen.

- ✓ Må ses i sammenheng med modulstrukturert opplæring
- ✓ Sluttmaal om å fullføre deler av videregående opplæring – program på inntil 4 år
- ✓ Sluttmaal om arbeid – moduler fra forberedende opplæring for voksne (FOV) kan inngå i minstekravet til arbeidsrettede elementer

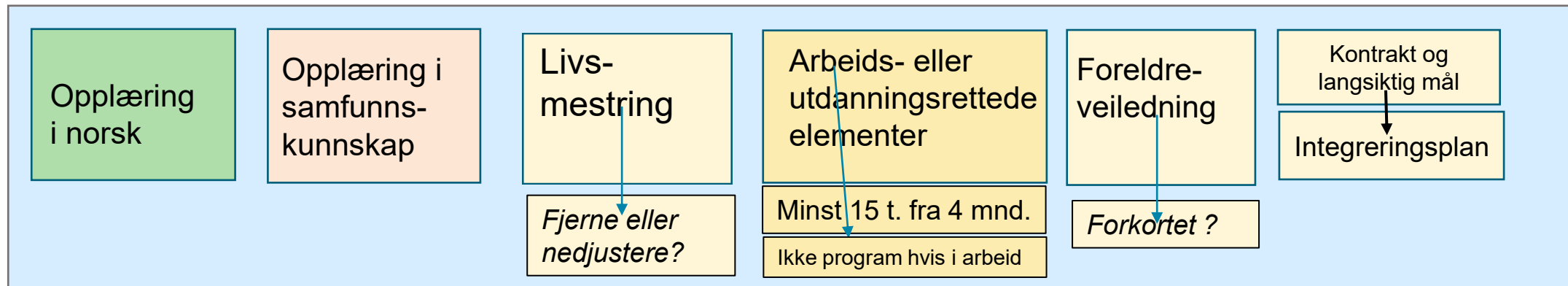

Introduksjonsprogrammet

For de uten utdanning på videregående nivå eller høyere

For de med utdanning på videregående nivå eller høyere

Dagens varighet og forslag varighet

Deltagere	Varighet program i dag	Forlengelse program i dag	Forslag varighet program	Forslag forlengelse program	Norsk-opplæring (ingen endringer)
Med VGO fra før	6 måneder	6 måneder	1 år	Ingen forlengelse	18 måneder (12 + 6 måneder)*
Uten VGO – sluttmaal arbeid	2 år	1 år	2 år	Ingen forlengelse	3 år (12 + 6 måneder x 4)*
Uten VGO – sluttmaal deler av VGO	2 år	1 år	3 år	1 år	3 år (12 + 6 måneder x 4)*
Uten VGO – sluttmaal om å fullføre VGO	3 år	1 år	4 år	1 år	3 år (12 + 6 måneder x 4)*

Samordning

Hva er utfordringen?

- Manglende samarbeid og samordning

Samordning forts..

Forslagene

- Innføre en bestemmelse om kommunens plikter til samordning av de ulike elementene som kan inngå i et introduksjonsprogram
- Forslaget innebærer en tydeliggjøring av kommunens plikt til samordning av innholdet i introduksjonsprogrammet
- Gjøre det tydelig at enheten i kommunen som *har ansvaret* for å sørge for introduksjonsprogram etter integreringsloven, skal være ansvarlig for å samordne tjenester om innholdet i introduksjonsprogrammet
- *Departementet ber særskilt om kommunenes synspunkter på behovet for å lovfeste at enheten i kommunen som har ansvaret for introduksjonsprogrammet, skal være ansvarlig for at innholdet i introduksjonsprogrammet er helhetlig og samordnet*

Oppheving av de midlertidige reglene

Hva er problemet?

- Unntaket fra plikten til å delta i integreringstiltak synes å ha ført til et mer komplisert regelverk og tolkningstvil på en rekke punkter
- En del kommuner har misforstått og trodd at de fordreven kan komme og gå som de vil
- Forskjellsbehandling, både mellom kommuner og mellom flyktninggrupper
- Et regelverk som er fragmentert og vanskelig å forstå

Oppheving av de midlertidige reglene forts..

Forslaget

- Oppheve de midlertidige reglene om introduksjonsprogram, kompetansekartlegging og karriereveiledning
- Unntaket fra utdanningskravet i GSU-listen videreføres
- *Det bes særskilt om kommunesektorens syn på forslaget om å oppheve de midlertidige reglene om kompetansekartlegging, karriereveiledning og introduksjonsprogram.*

[Høring av forslag til endringer i integreringsloven og tilhørende forskrifter om økt arbeidsretting og formell opplæring i introduksjonsprogrammet mv. - regjeringen.no](#)

Høringsfristen er 9 desember

Vi vil ha konstruktive innspill og motforestillinger
men vi vil også høre fra dere som støtter forslagene

Spørsmål

Arbeids- og
inkluderingsdepartementet